

Op 30 november a.s. vindt een bestuurlijk gesprek plaats tussen drie kennisinstellingen (Hanzehogeschool Groningen, Rijksuniversiteit Groningen en Universitair Medisch Centrum Groningen), de Nationaal Coördinator Groningen en de gemeente Groningen.

Aanleiding

De aanleiding voor het gesprek is drieledig:

- De ervaringen die inmiddels met het aardbevingsbestendig maken van nieuw en bestaand vastgoed zijn opgedaan en daarbij optredende financiële, technische en procedurele aandachtspunten en knelpunten.
- De onduidelijkheid over het actuele toetsingskader voor aardbevingsbestendig (ver)bouwen en de betekenis daarvan voor het vastgoedperspectief (nieuwbouw, verbouw, beheer) van de instellingen.
- Onduidelijkheid over de verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen NAM, NCG en gemeente.

Stand van zaken / ervaringen aanpak aardbevingsbestendig (ver)bouwen

De genoemde instellingen zijn al geruime tijd actief om (nieuwbouw)projecten waar mogelijk te laten voldoen aan de normen van de Groene NPR. Daarbij wordt door NAM uitvoering gegeven aan de nieuwbouwregeling zoals deze begin 2015 door gemeente Groningen, Ministerie van EZ en NAM is overeengekomen. De regeling wordt uitgevoerd door NAM en wordt inmiddels gecombineerd met de al eerder bestaande nieuwbouwregeling van NAM. Tevens wordt met NAM gesproken over aanpassing van bestaand vastgoed en over maatregelen om gebruik en inrichting van gebouwen aardbevingsbestendig te maken.

Doel van de regeling was en is om waar mogelijk vooruitlopend op wijziging van het Bouwbesluit aardbevingsbestendig te bouwen, met daarbij als uitgangspunt dat eventuele nadelen van aardbevingsbestendig bouwen in Groningen geheel worden weggenomen. Dat om de vastgoedontwikkeling en bouwactiviteiten in de gemeente Groningen onbelemmerde doorgang te kunnen laten vinden, maar ook om bestaande activiteiten onbelemmerd te kunnen doorzetten.

De ervaring van de kennisinstellingen met deze aanpak is als volgt:

- Ten aanzien van de nieuwbouwregeling heeft de NAM enige tijd geleden voor de kennisinstellingen een vast aanspreekpunt ingesteld. Sinds die tijd loopt de communicatie naar behoren en constructief is er in procedureel opzicht een redelijke mate van duidelijkheid en continuïteit.
- Voor de meeste nieuwbouwprojecten geldt dat deze voor wat betreft de direct aan de bouw gerelateerde kosten tot nu toe naar behoren worden afgehandeld. Groot knelpunt is dat NAM 'interne kosten' niet of slechts deels vergoedt. Dat geldt zowel voor de activiteiten die moeten worden uitgevoerd om de ontwerpen aan te passen (begeleiding, eigen onderzoek, etc.) als voor alle vervolgactiviteiten richting gebruikers, interne kosten die gemaakt worden voor verbouwprojecten, de coördinatie van het dossier, het opzetten van een aparte financiële systematiek, het registreren van de schademeldingen en de afhandeling daarvan, etc. Dit dossier trekt een behoorlijke wissel op de organisaties. Dat deze kosten in principe niet worden vergoed is niet aanvaardbaar.
- De afhandeling van claims verloopt nog te traag, waardoor de voorfinancieringslast onaanvaardbaar hoog oploopt (HG). NAM heeft wat dit laatste betreft toegezegd op korte termijn met duidelijkheid te komen.
- Specifiek voor UMCG doet zich het knelpunt voor dat de rekenregels uit de Groene NPR uitgaan van Near Collapse. Om de continuïteit in de bedrijfsvoering te kunnen garanderen is Near Collapse echter volstrekt niet werkbaar. Een toegespitst kader ontbreekt echter.
- Zodra sprake is van combinatie met verbouw c.q. aanpassing van bestaande gebouwen wordt de afhandeling trager en ingewikkelder en wordt het gesprek over noodzakelijke aanpassingen moeizamer. Inventarisscans en maatregelen aan de inventaris worden niet vergoed.

Voor de algehele voortgang is relevant dat

- Bij de uitvoering van de nieuwbouwregeling dreigt vertraging en uitstel. Voorbeeld is project Zernikeplein 7 (HG). Ondanks het feit dat goede afspraken zijn gemaakt en HG van SO naar VO-fase wil, komt er geen financiële go van NAM. Zolang een project niet in het VO zit, moet herijkt worden op nieuwe wet- en regelgeving (witte NPR). NAM kan dus belang hebben om 'aan te houden' in afwachting van witte NPR. Voor de planning is dat een groot probleem.
- Sinds kort verwijst NAM voor alle maatregelen die niet direct aan de nieuwbouwregeling zijn gerelateerd naar gemeente en NCG. Daarbij wordt opgemerkt dat de gemeente Groningen buiten de contouren zal vallen en dat ook overigens zaken als HRBE's (High Risk Building Elements) door gemeente/NCG zullen worden opgepakt. De hierop betrekking hebbende afspraken worden vertraagd, stilgezet dan wel teruggedraaid. Aanleiding voor deze wijzigingen in de aanpak lijken te zijn zowel de recent gepubliceerde nieuwe inzichten (KNMI-kaart, Meijdam, NAM-onderzoek) als de inhoud van het concept-MJP van de NCG.

Bespreekpunten en voorstellen voor verder handelen

De situatie van onduidelijkheid in kaders, verantwoordelijkheden en rollen kan ertoe leiden dat de voortgang van nieuwbouwprojecten en aanpassing van bestaande gebouwen (wederom) tot vertraging leidt. Daarnaast is inmiddels duidelijk dat NAM niet alle onkosten die gemoeid zijn met het aardbevingsdossier wil vergoeden.

Ter bespreking daarom de volgende punten en voorstellen voor verder handelen:

- *Nieuwbouwregeling.*
  - o Totdat er onder regie van de NCG een nieuwe nieuwbouwregeling is ingevoerd moet onverkort uitvoering worden gegeven aan de eerder overeengekomen regeling. NCG wordt verzocht daarbij te bevorderen dat ook interne kosten door NAM worden vergoed. Daarnaast is onduidelijk wat er met de afhandeling van projecten onder de 'oude regeling' zal gebeuren.
  - o Zolang er geen 'witte NPR' met gevalideerde contourenkaart beschikbaar is geldt de Groene NPR. Gebleken is dat bij met name gestapelde bouw en 'complexe gebouwen' de rekenregels van de groene NPR echter niet meer voldoen. Waar mogelijk zal daarom reeds met nieuwe inzichten vanuit de witte NPR rekening moeten worden gehouden. De NCG wordt gevraagd helderheid te verschaffen in de wijze waarop in dit licht met de NPR dient te worden omgegaan.
- De aanpak van de *bestaande bouw* zal op basis van recent geformuleerde (normen Meijdam) en te formuleren (witte NPR) uitgangspunten op korte termijn voor de kennisinstellingen nader gedefinieerd kunnen worden. De NCG wordt verzocht de aanpak van de bestaande bouw te verduidelijken, aan te geven wie hiervoor voor de kennisinstellingen aanspreekpunt is en welke actie op korte termijn hierin zal worden ondernomen.
- De verantwoordelijkheid voor het identificeren van *HRBE's*, de risicobepaling en het doen van voorstellen voor actie blijft bij NAM/CVW. De gemeente zal voorstellen voor actie beoordelen en eigenaren waar mogelijk volgens bestaand instrumentarium aanschrijven. Voor de concrete opvolging (technische ondersteuning, financiële vergoeding etc.) blijft NAM al of niet via CVW aansprakelijk. De NCG wordt verzocht deze aanpak te onderschrijven en bij NAM aldus vast te leggen.
- De uitvoering van *inventarisscans* en het nemen van maatregelen aan de inventaris zullen moeten worden doorgezet. De NCG wordt verzocht te bevorderen dat ook hiervoor financiële compensatie geregeld wordt.
- Voor onder meer de ziekenhuizen (UMCG, Martiniziekenhuis) geldt dat Near Collapse als uitgangspunt voor ontwerp c.q. aanpassing niet past bij de noodzaak om een veilige en continue bedrijfsvoering te garanderen. De NCG wordt verzocht te bevorderen dat hier op de kortst mogelijke termijn duidelijkheid ontstaat.
- In algemene zin wordt de NCG verzocht duidelijkheid te geven over de taken die zullen worden overgenomen van NAM en de procedures die daarbij gevolgd zullen gaan worden.